# Adviesnota burgemeester en wethouders

**Beleidsprogramma:** 2.5 Participatie
**Domein:** Domein Sociaal
**Zaakdossiernummer:**ZK25.00635
**Documentnummer:**
**Portefeuillehouder:** L. Heijs

**Overlegd met portefeuillehouder:** Ja
**Overlegd met** n.v.t.
**Behandeldatum:** 25-08-2026
**Uiterste behandeldatum:** 02-09-2026
**Datum:** 17-08-2026

**Mede geadviseerd door:** n.v.t.

| **Gemeenteraad** | | **Data** | **Communicatie extern** | |
|---|---|---|---|---|
| Beeldvormende avond | | | Persinformatie | |
| Ter kennisname | | | Bekendmaking | |
| Opiniërend | | | Persgesprek | |
| Besluitvormend | Ja | 24-09-26 | Inspraak | |

**Onderwerp:**
Adviesnota over Raadsvoorstel Concept zienswijze 3e begrotingswijziging 2026 Baanbrekers

**Voorstel**
De raad voor te stellen om:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de derde begrotingswijziging 2026 van Baanbrekers onder de voorwaarde dat Baanbrekers actief blijft sturen op kostenbeheersing, monitoring en structurele financiële houdbaarheid.

2. Baanbrekers te verzoeken de resultaten van investeringen in onder meer de pilot Voorpakkers, inclusieve technologie en andere transformatieprojecten inzichtelijk te maken, inclusief de effecten op uitstroom naar werk en vermindering van uitkeringslasten.

3. Baanbrekers op te dragen de ontwikkeling van de BUIG-kosten en de in- en uitstroom periodiek te monitoren en hierover te rapporteren via de bestuursrapportages (Beraps), zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

4. Baanbrekers te verzoeken maatregelen te treffen die bijdragen aan structurele kostenbeheersing en een verminderde afhankelijkheid van aanvullende gemeentelijke bijdragen.

5. Baanbrekers te verzoeken uiterlijk bij de eerstvolgende begrotingsactualisatie een concreet plan te presenteren voor het oplossen van de structurele financiële opgave vanaf 2027.

6. Baanbrekers te verzoeken actief in te zetten op het terugdringen van externe inhuur en periodiek inzicht te geven in de omvang en kosten hiervan.

**Toelichting**
Per brief van 26 juni 2026 biedt Baanbrekers u de derde begrotingswijziging 2026 aan. Deze begrotingswijziging leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen van de drie Langstraatgemeenten. Baanbrekers stelt u in de gelegenheid hierover een zienswijze in te dienen. In dit voorstel gaan we hier nader op in.

**Inleiding**
Per brief van 26 juni 2026 biedt Baanbrekers u de derde begrotingswijziging 2026 aan. Deze begrotingswijziging leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen van de drie Langstraatgemeenten.

Gelet op de grotendeels autonome totstandkoming van deze verhoging en de mogelijkheid tot het inzetten van ontvangen rijksmiddelen om een deel van de verhoging op te vangen is het voorstel om in te stemmen met de derde begrotingswijziging 2026 van Baanbrekers en dit als zienswijze kenbaar te maken. Wij stellen verder voor om in het kader van deze zienswijze Baanbrekers te vragen naar een plan van aanpak als het gaat om de beïnvloedbare kostenverhoging in de personele sfeer. Een en ander ter voorkoming van het structureel worden van deze incidentele kosten.

**Beoogd effect**
Met de Gemeenschappelijke Regeling Baanbrekers streven de deelnemende gemeenten ernaar:

a. inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen bij het vinden van passend en duurzaam werk, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving;

b. de afhankelijkheid van uitkeringen te verminderen en de uitvoerings- en uitkeringskosten voor gemeenten beheersbaar te houden.

**Argumenten**
*1. De aanvullende bijdrage is noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken*
De financiële tegenvallers bij Baanbrekers zijn grotendeels het gevolg van externe ontwikkelingen en wettelijke kaders waarop de organisatie beperkt invloed heeft.

Met de aanvullende bijdrage kan Baanbrekers zijn wettelijke taken blijven uitvoeren en blijft de dienstverlening aan inwoners op peil. Tegelijkertijd staan de stijgende gemeentelijke bijdragen en de structurele financiële houdbaarheid onder druk. Daarom is het van belang dat Baanbrekers blijft sturen op kostenbeheersing en werkt aan structurele oplossingen.

*2. Meer inzicht in resultaten en financiële ontwikkelingen is noodzakelijk*
De ontwikkeling van de BUIG-kosten en het uitkeringsbestand heeft direct invloed op de financiële positie van zowel Baanbrekers als de deelnemende gemeenten. Periodieke monitoring maakt tijdige bijsturing mogelijk. Daarnaast is het belangrijk inzicht te krijgen in de resultaten van investeringen en transformatieprojecten, zodat duidelijk wordt welke bijdrage zij leveren aan uitstroom naar werk en het beperken van uitkeringslasten.

**Kanttekeningen**
*1. De financiële ontwikkeling vraagt blijvende aandacht*
Uit de bestuursrapportage blijkt dat:

- de druk op de Participatiewet en het uitkeringsbestand verder toeneemt;
- personeelskosten een belangrijk financieel risico vormen;
- de financiële positie van Baanbrekers in 2026 beheersbaar blijft doordat gemeenten financieel garant staan;
- de financiële ontwikkelingen van Baanbrekers een financieel risico vormen voor de deelnemende gemeenten;
- vanaf 2027 sprake is van een structurele financiële opgave.

**Afstemming met andere afdelingen/clusters:**

**Ondernemingsraad:**
Adviesnota hoeft niet aan de ondernemingsraad te worden aangeboden.

**Personeel en organisatie consequenties:**
Nee

**I&A**
Nee

**Communicatie**
Met inachtneming van de te ontvangen zienswijzen is definitieve besluitvorming door het algemeen bestuur van Baanbrekers voorzien in de vergadering van 21 september a.s. Baanbrekers verzoekt om de zienswijze uiterlijk 18 september a.s. kenbaar te maken. Dit is binnen onze raadsplanning niet haalbaar. Wij zullen Baanbrekers dan ook van een voorlopige voorzien.

---

**Bestuurlijk-juridische aspecten**
Nee

---

**Financiën**
Bij de eerste begrotingswijziging heeft Baanbrekers aangegeven € 1.000.000 uit de algemene reserve in te zetten om financiële risico's op te vangen.

In de eerste bestuursrapportage zijn de effecten van de meicirculaire verwerkt. Hieruit blijkt dat de financiële situatie ongunstiger uitvalt dan eerder werd verwacht. Daarom is aanvullend € 200.000 uit de algemene reserve ingezet, waarmee deze volledig is benut.

Na verwerking hiervan resteert voor 2026 een verwacht tekort van € 977.000. Daarmee valt de eerste bestuursrapportage in totaal € 2.177.000 nadeliger uit dan oorspronkelijk begroot.

Het resterende tekort van € 977.000 wordt volgens de gebruikelijke verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Loon op Zand bedraagt de aanvullende bijdrage circa € 170.000. Dit bedrag is verwerkt in de lokale bestuursrapportage.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur besloten het positieve resultaat over 2025 van € 1.196.000 toe te voegen aan de algemene reserve van Baanbrekers. Hierdoor is op dit moment geen aanvullende bijdrage nodig voor het aanvullen van deze reserve.

---

**Bijlagen**
Raadsvoorstel Concept zienswijze 3e begrotingswijziging 2026 Baanbrekers (2026.13139)
Geactualiseerde begroting 2026 Baanbrekers (2026.02310)